

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tfn (018) 25127, fax (018) 16595
Hemsida: www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

29.04.2003

Ärendenummer

MPN-02-32

Sökanden

Mariehamns stad
Markavdelningen
Elverksgatan 1
22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för sanering av badstrand Gröna Udden.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden den 04.12.2002 och kompletterats den 10.03.2003

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser tillstånd för sanering av badstrand vid Gröna Udden i södra Mariehamn. Saneringsområdet omfattar ca 3150 m² i vatten och 2250 m² på land, totalt ca 5400 m². Totalt uppskattar markavdelningen att 1100 m³ sand schaktas från sjöbotten och ca 790 m³ från själva stranden.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § i Landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd ÅFS 30/2001, **då tillstånd behövs enligt 6 kap. 1 mom. 16 § punkt d) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) och bilaga 1 punkt e) landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001).**

Tillstånd och avtal rörande verksamheten

Området har en antagen stadsplan från den 28.01.1999 och ligger i anslutning till Gröna Uddens campingplats i del av parkområde av lägenhet RN ° 2 i Öfvernäs by (Gröna Udden), Mariehamn. Närmaste granne i söder är småbåtsvarvet Nord Marin Kb.

I Stadsplanen är området märkt som idrotts- och rekreationsområde. Området är specificerat för simstrand, lek och sport . I stadsplanen står stipulerat att det även får ut- och påfyllas.

Området förvaltas av markavdelningen vid Mariehamns stad och utarrenderas till olika intressenter som även driver campingen.

Platsen för verksamheten och miljöns tillstånd

Berört vattenområde

Platsen för saneringen ligger vid badplatsen, Gröna Uddens camping och ägs av Mariehamn stad.

Miljöns tillstånd och beskaffenhet

Badstranden har blivit oanvändbar till följd av lergropar. Groparna har uppstått på grund av hål i fiberduken som ligger utplacerad sedan tidigare och täcks av fin sand. Sökanden avser att endast avlägsna det översta lagret sand (ca 35cm), för att placera ut en ny duk.

Sökanden räknar med att återanvända sanden på plats och eventuellt vid behov tillföra ny. Den uppschaktade sanden kommer enligt ansökan under arbetets gång att uppbevaras på badstranden.

Bottensedimentet

Sökanden har anlitat ASCE AB Ltd Consultant & Rescue Systems. Konsulten har begärt in det accrediterade konsultföretaget Sweco VBB för att utföra en sedimentprovtagning i området.

Vattendjupet vid provtagningspunkterna sträcker sig från 0,3-0,8 m. Provtagningspunkterna är jämnt fördelade över hela saneringområdet.

Provtagning utfördes den 06.02.2002 från is med rörprovtagare. Vattennivån var vid provtagningstillfället 0,05 m över medelvattenstånd för Mariehamn.

Botten är en sk. transportbotten, vilket medför att sanden förflyttar sig ut på djupare vatten vid omrörning, grumling eller schaktarbeten.

Totalt har fyra sedimentprover inom området tagits. Proverna har analyserats avseende metaller (Pb, Cd, Cr, Va och Hg), fosfor, kväve, torrs substans och glödrest, se bilaga. I samband med uttag av prover utfördes även en okulär jordartsklassificering.

Den okulära jordartsklassificeringen visar att grå sand sträcker sig ned till ca. 35 cm djup. Omväxlande lager av sand och sandblandad lera förekommer från 35 cm ned till ca. 75 cm.

Tabell hämtad ur Naturvårdsverkets rapport 4914 "Bedömningsgrunder Kust och Hav" 2003-04-22. Alla halter angivna i mg/kg Torrsubstans.

Metall	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4	Klass 5
	Ingen/obetydlig avvikelse	Liten avvikelse	Tydlig avvikelse	Stor avvikelse	Mycket stor avvikelse
Bly	<25	25-45	45-65	65-100	>100
Kadmium	<0,2	0,2-0,5	0,5-1,2	1,2-3	>3
Koppar	<15	15-30	30-50	50-80	>80
Krom	<40	40-48	48-60	60-72	>72
Kvicksilver	<0,04	0,04-0,12	0,12-0,4	0,4-1	>1

Föreningshalterna i sedimentet, se bilaga 2, kan jämföras med jämförvärden i ovanstående tabell (förindustriella halter som anges i Naturvårdsverkets rapport 4914, Bedömningsgrunder Kust och Hav).

Halterna indelas i fem klasser, där klass 1 motsvarar opåverkade sediment och klass 5 motsvarar en stor avvikelse från jämförvärdet. För Vanadin saknas jämförvärden.

De halter som uppmätts i den befintliga sanden ligger i klass 1 eller 2, det vill säga har ingen eller liten avvikelse från jämförvärdet. Halterna bedöms därför inte utgöra någon risk för människors hälsa eller miljön.

I den underliggande leran förekommer halter av koppar i klass 4 i två av proverna. Innehållet av krom förekommer i klass 5 i två av proverna. Det underliggande sedimentet bedöms därför att vara påverkat av föroreningar.

Verksamhetsbeskrivning

Utförande

Schaktningen berör endast det översta 35 cm lagret av sand. Det underliggande lagret av lera kommer enligt arbetsbeskrivningen fortsättningsvis att ligga under en fibermatta av "geotextil" och sand, därför kommer tillgängligheten för människor att vara mycket liten.

Verksamhetens verkningar på miljön, naturen och människors hälsa

Verkningarna på naturen och naturskyddsvärden

Själva saneringsarbetet orsakar en kortvarig grumling av vattenområdet och frigjorda sediment kommer åter att sedimentera på botten kring saneringsplatsen.

I stort sett alla metaller i för hög halt är farliga för växter och djur, men vissa oxidationsformer och alla tungmetaller är farliga redan i relativt små mängder. Krom förekommer i förhöjda halter och varierar i giftighet beroende på dess form, där den 6-värdiga är den giftigaste med både cancerogena och mutagena egenskaper, medan den 3-värdiga är ett för människan viktigt spårämne. Även koppar är ett nödvändigt spårämne, som i höga halter kan leda till lever-, hjärn- och njurskador. Dessa skador är trots allt rätt ovanliga bland människor.

Vattenområdet i anslutning till badstranden har en viss belastning från småbåtstrafik till och från det intilliggande småbåtvarvet Nord Marin kb. Vid varvet finns även en bränslestation för fritidsbåtar.

Man har inte utfört några mätningar på turbidation (omrörning) eller sedimentationshastigheter för resuspension (uppslamning) inom området. Simstranden används flitigt under högsäsong av både campingplatsens egna gäster och lokalbefolkningen.

För att minska effekterna på miljön bör verksamheten utföras med beaktande av tidpunkten för genomförandet. Muddringsarbetet bör ske under hösten och vintern för att undvika den för fiskbeståndet viktiga fiskleksperioden under sommarhalvåret. Övriga verkningar som kommer av verksamheten är buller från maskiner vid muddringsarbetets utförande. Bullerpåverkan kan minimeras genom ett snabbt utförande och inverkan på allmänna och enskilda intressen begränsas genom att arbetet utförs under lämplig tidpunkt.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll och rapportering

Miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse övervakar miljötillstånden och skall underrättas om verksamhetens utförande efter färdigställandet av muddrings- och dumpningsarbetena så att verksamheten kan slutsynas.

Åtgärder för förebyggande av olyckor

Verksamheten skall utföras med för ändamålet avsedda redskap, maskiner och fartyg för utförande av muddring så att minsta möjliga intrång och olägenhet för andra allmänna och privata intressen åstadkoms.

Miljökonsekvensbedömning och miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 § landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar, (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns på annan plats i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse av tillståndsansökan

Ansökan kungjordes under tiden 19.03.-11.04.2003 vid Mariehamns stadskansli och på Ålands landskapsstyrels anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. I kungörelsen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Det har inte inkommit några yttranden i ärendet.

Utlåtande

Miljöprövningsnämnden har begärt in utlåtande från Ålands landskapsstyrelse. Ålands landskapsstyrelse har valt att inte lämna ett utlåtande i ärendet.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar, med stöd av § 11 landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) och enligt 6 kap. 1 mom. 16 § punkt d) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) och bilaga 1 punkt e) landskapsförordning om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), Mariehamn stad tillstånd att med nedanstående villkor utföra sanering av badstranden vid Gröna Udden.

Mariehamns stads miljötillstånd omfattar följande:

- a) Att utföra muddring av det erforderliga vattenområdet i anslutning till badstranden, totalt 5400 m³.
- b) Att skop- eller sugmuddra ca 3150 m³ i vatten och 2250 m³ på land.
- c) Att förvara de muddrade massorna, på ett tätskikt, på intilliggande badstrand under arbetets gång.
- d) Att upprätthålla det ansvar som saneringen innebär
- e) Att tillståndsinnehavaren skall efterfölja stadgandena i miljöskydds- och miljötillståndslagen och annan berörd lagstiftning samt nedanstående villkor.

Villkor

Åtgärdsförpliktelser

1. Verksamhetens vattenpåverkande arbeten såsom muddring får inte ske under perioden 1 april till 30 september.
2. Muddrings- och underhållsarbeten får utföras helgfria vardagar mellan klockan 07.00-

22.00 samt helgfria lördagar mellan 07.00-20.00. Arbetet får dock pågå endast till 20.00 vardag före helg.

3. Muddringsarbetet skall utföras så att endast den överst liggande sanden avlägsnas ned till 35 cm djup. Uppgrumling av den underliggande leran skall undvikas.

4. Muddringsmassorna som avlägsnas skall under arbetets gång förvaras på en fiberduk med låg genomsläpplighet. Sanden förvaras på badstranden, för att senare återanvändas på plats.

Kontroll- och rapporteringsbestämmelser

5. Tillståndshavaren skall skriftligt meddela tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse, om arbetet före arbetet får inledas. Meddelande skall tydligt ange vilken entreprenör som anlitas. denna skall på anmodan kunna uppvisa nödvändiga tillstånd för denna typ av arbete.

6. Efter arbetet slutförts skall tillsynsmyndigheten meddelas, så att slutsyn kan utföras.

Ansvar för verksamheten

7. För muddringsverksamheten och upplagringen av sand skall en ansvarig kontaktperson utses och meddelas till tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse. Den ansvarige personen har rapporteringsskyldighet till samma myndighet under hela verksamhetstiden.

8. Arbetena skall utföras med minsta möjliga påverkan på miljön och andra allmänna och enskilda intressen.

9. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjligen förorsakas av företaget.

Tillståndets giltighet, verkställande och säkerhet

10. Detta tillstånd är i kraft tillsvidare. Dock så att de arbetsmoment som berör muddring i detta beslut skall utföras inom fem år efter att detta beslut vunnit laga kraft. Om särskilda skäl föreligger kan tiden för slutförande förlängas på ansökan av tillståndsinnehavaren.

Beslutsmotivering

Huvudmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningar för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även beaktat vad som bestäms om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Miljöprövningsnämnden finner att syftet i 1 § samt förutsättningarna i § 24 miljöskydds- och miljötillståndslagen 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen uppfylls för beviljande av miljötillstånd till markavdelningen vid Mariehamn stad, för sanering av badstrand på angivet område i bilaga 1.

Miljöprövningsnämnden finner vidare att sökanden är tillräckligt organiserad för en

trovärdig skötsel samt innehar tillräcklig sakkunskap för verksamhet enligt 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen. Nämnden anser även att vattenlagens bestämmelser uppfylls. Övriga tillämpade lagrum ses under skild rubrik.

Preciserade motiveringar till tillståndsbestämmelserna

Miljöprövningsnämnden gör bedömningen att verksamheten kan tillåtas i den omfattning som specificerats samt begränsats genom de villkor som givits med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, eftersom verksamheten inte motverkar en uthållig utveckling i de vattenområden som miljötillståndet omfattar. Den ovan nämnda saneringen bedöms heller inte förorsaka någon olägenhet för människors hälsa om tillräcklig försiktighet vidtas under arbetsutförande. Någon fara för förorening av miljön föreligger inte om verksamheten utförs med minsta möjliga intrång för andra allmänna och enskilda intressen.

Då det inte finns några fastställda riktvärden för skadliga ämnen och föreningar i sediment har muddringsmassorna bedömts genom jämförelse med jämförvärden (förindustriella halter) som anges i Naturvårdsverkets rapport 4914 Bedömningsgrunder, Kust och Hav 2003-04-22

Sanden som skall muddras innehåller enligt de undersökningar som gjorts halter med ingen/obetydlig avvikelse till liten avvikelse. Sanden bedöms därför inte utgöra någon risk för människors hälsa eller miljön.

Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av miljötillstånd för sanering av badstrand vid Gröna Udden.

Tillämpade lagrum

LL om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 1, 2, 4, 5, 11, 22-26 §§.
LF om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001) bilaga 1.
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap. 1 §, 4 kap. 1 och 4 §, samt 6 kap. 4-5 §§, 16 och 23 §.
Vattenförordning för landskapet Åland (77/1996)
LL om hälsovården (36/1967)
LF om hälsovården (63/1973)
LF om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5§

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på € 1009,- samt ytterligare € 470,01 för annonskostnader i samband med kungörelseförfarande.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökande med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Mariehamns stadskanslis och Ålands landskapsstyrelsens anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på stadskansliet och på landskapsstyrelsens registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Översiktskarta över platsen för sanering av badstrand.
2. Provtagningspunkter

3. Provtagningsresultat
4. Besvärsanvisning

Sigurd Lindvall
Ordförande

Erica Sjöström
Miljöhandläggare